

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2025-09-01

Diarienummer:
SCN-2025-00327

Handläggare:
Helene Löwgren

Ansökan om verksamhetsbidrag 2026 – föreningen Hjälp Till Behövande Grottan

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** för år 2026 – 2028 bevilja Föreningen Hjälp Till Behövande verksamhetsbidrag för verksamheten Grottan samt,
2. **att** fastställa bidraget till 370 316 kr för år 2026 och att det för år 2027 och 2028 sker en uppräknings i enlighet med mål och budget.

Ärendet

Föreningen Hjälp Till Behövande ansöker om ett treårigt bidrag för verksamheten Grottan om totalt 2 592 000 kr. För år 2026 söker föreningen 848 000 kr. Verksamhetsåret 2025 beviljades föreningen bidrag för verksamheten Grottan med 361 284 kr.

Föreningen Hjälp till behövande bedriver sedan en lång tid tillbaka verksamheten Grottan. I den dagliga verksamheten möter personal på Grottan vuxna personer med en långvarig problematik med skadligt bruk och beroende, som lever i hemlöshet med olika former av blandmissbruk samt har en psykisk problematik. Verksamheten är utformad för att ta emot hemlösa, personer som har ett skadligt bruk och beroende samt personer som på olika sätt står i ett socialt utanförskap.

Förvaltningen bedömer att föreningen Hjälp Till Behövandes verksamhet Grottan harmonierar med nämndens krav, riktlinjer och bedömningskriterier.

Förvaltningen föreslår att Hjälp Till Behövande beviljas ett treårigt bidrag. Vidare föreslår förvaltningen att bidraget för år 2026 fastställs till 370 316 kronor och att det för år 2027 och 2028 sker en uppräknings i enlighet med mål och budget.

Beredning

Ärendet har beretts inom Stab SCF.

Föredragning

Föreningslivets verksamheter kompletterar den verksamhet nämnden bedriver inom det sociala området.

Ändamål för socialnämndens verksamhetsbidrag

Ändamålet med socialnämndens verksamhetsbidrag är att stödja verksamheter som undanröjer risker för social utsatthet, bidrar till och möjliggör människors inneboende styrkor, främjar egenmakt samt leder till förbättrad folkhälsa. Stärkande, främjande och förebyggande insatser för människor och grupper som behöver stöd och hjälp utifrån sin sociala situation är i fokus.

Vilka kan söka

Socialnämnden fördelar bidrag främst till ideella föreningar. Med föreningar avses främst ideella organisationer och allmännyttiga föreningar. Bidrag kan i undantagsfall ges till stiftelser (icke vinstdrivande) samt ekonomiska föreningar. Nämndens bidrag är selektiva och prioriteringar i bidragshanteringen görs också utifrån kommunens mål och budget, nämndens årliga verksamhetsplan, andra kommunala styrdokument samt avsatt budgetutrymme.

Nämndens krav

- Föreningens verksamhet ska främja grupper och individer med behov av stöd och hjälp utifrån sin sociala situation, där beskriven verksamhet innebär kvalificerat stöd till dessa målgrupper.
- Föreningens verksamhet ska aktivt bidra till och verka för att minska förtryck och våld i samhället, öka engagemang i sociala frågor, påverka grupper och individer att bli integrerade och accepterade i samhället samt verka, för en förbättrad folkhälsa.
- Föreningens verksamhet ska vara till nytta inom nämndens verksamhetsområde och komplettera eller stärka nämndens egen verksamhet.
- Föreningens verksamhet ska harmoniera med nämndens mål och inriktningsdokument.
- Föreningen ska innan bedömning av fortsatt stöd inkomma med en delårs/helårsredovisning av hur stödet använts.

Bedömningskriterier

Bedömning görs utifrån idé, mål och syfte, metod för genomförande samt förväntade effekter. Ansökan bedöms också utifrån hur väl verksamheten svarar mot gällande anvisning om utlyst bidrag.

Vidare bedöms om

- bidragets storlek är rimligt i förhållande till förväntad effekt

- verksamheten har ett innovationsperspektiv
- utrymme finns inom ekonomisk ram.

Hur väl föreningen arbetar med

- tillgänglighet för alla
- likabehandling
- jämställdhet
- inflytande
- delaktighet
- egenmakt
- integration
- mångfald
- barns rättigheter och uppfyllande av barnkonventionen (där det är aktuellt).

Föreningen Hjälp Till Behövandes ansökan

Föreningen Hjälp Till Behövande söker ett treårigt bidrag för verksamheten Grottan och för 2026 ett bidrag om 848 000 kr.

Grottans verksamhet har bedrivits sedan årsskiftet 2011/2012 och har under åren sett en markant ökning av gäster och hjälpsökande människor. Verksamheten riktar sig till hemlösa, missbrukare och personer som på olika sätt står i ett socialt utanförskap. Varje vardag besöks Grottan av cirka 25 – 45 gäster för att äta, duscha, få rena kläder och möjligheten att sova ut i en säng samt stöd och annan behovsanpassad rådgivning.

I ansökan beskrivs att de ser ett akut behov av förstärkt personalstyrka, med gedigen kompetens inom social verksamhet samt ett kraftigt ökat behov av fortbildning. Vidare beskrivs att verksamheten har påverkats mycket negativt av kostnadsökningar som varit på mat med mera under de senaste åren.

Beskriver även att Grottan bedrivs på ett mycket verksamhets- och kostnadseffektivt sätt med minsta tänkbara anställda bemanning vilket inte är hållbart på sikt. Därav ansöker verksamheten om ett utökat bidrag från socialnämnden.

Delårsuppföljning

I den dagliga verksamheten möter Grottan vuxna missbrukare med långvarigt missbruk. De flesta lever i akut hemlöshet och med svår problematik av både missbruk och psykisk ohälsa. Grottan har under de senaste åren sett en ökning av antal besökare. Ofta kommer mellan 35 – 45 gäster under en förmiddag. Verksamheten beskriver att de ser en ökning av personer i hemlöshet som inte primärt har missbruksproblem, utan människor med psykisk ohälsa och som många gånger skulle behöva psykiatrisk vård.

Förvaltningen har tagit del av Hjälp Till Behövandes delårsredovisning avseende Grottans verksamhet och bedömer att den på ett tjänligt sätt redogör för den verksamhet som bedrivits under 2025.

Utifrån den beskrivna verksamheten samt den uppföljning som gjorts av föregående års verksamhet är det förvaltningens bedömning att föreningens verksamhet lever upp till både nämndens krav och de bedömningskriterier som tagits fram för verksamhetsbidrag.

Förvaltningens bedömning

Föreningen Hjälp Till Behövande bedriver sedan en lång tid tillbaka verksamheten Grottan. I den dagliga verksamheten möter personal på Grottan vuxna personer med en långvarig problematik med skadligt bruk och beroende, som lever i hemlöshet med olika former av blandmissbruk och inte sällan har en psykisk problematik. Verksamheten är utformad för att ta emot hemlösa, personer med ett skadligt bruk eller beroende och personer som på olika sätt står i ett socialt utanförskap.

Grottan har under många år bedrivit en uppskattad verksamhet med stöd av nämnden. Utifrån detta bedömer förvaltningen att föreningen ska beviljas ett treårigt bidrag som erbjuder stabilitet och kontinuitet för den långsiktiga verksamhetsplaneringen.

Genom sitt arbetssätt kan Grottan erbjuda ett kvalificerat stöd till dessa personer. Verksamheten har begränsade öppettider på vardagar mellan kl. 07.15 – 12.00. Under den tiden erbjuds möjligheten för gäster att landa i en lugn hemmalik miljö för att ombesörja hygienbehov, vila och äta något.

Grottans föreståndare arbetar också för att vara en brygga mellan verksamheten och andra myndigheter samt beroendevården. Målsättningen för verksamheten är att bryta utanförskap och genom kontakt med andra myndigheter bidra till att exempelvis personer med ett skadligt bruk eller beroende får en bättre livssituation. Detta genom olika former av individanpassat stöd.

Socialnämnden har genom sitt grunduppdrag olika former av stöd för personer med beroendeproblematik, personer i hemlöshet samt personer som av olika skäl kopplat till ett beroende och som lider av psykisk ohälsa. Grottan är genom sin lågtröskelverksamhet ett bra komplement till nämndens egna verksamheter men också i relation till andra verksamheter som på olika sätt får nämndens stöd i att arbeta mot samma målgrupp. Grottans verksamhet är till nytta för nämnden då den når målgrupper som nämnden annars kan ha svårt att nå.

Förvaltningen föreslår att föreningen Hjälp Till Behövande beviljas ett treårigt verksamhetsbidrag för verksamheten Grottan. Vidare föreslår förvaltningen att bidraget för år 2026 fastställs till 370 316 kronor och att det för år 2027 och 2028 sker en uppräknings i enlighet med mål och budget.

Barnkonsekvensanalys

Ärendet bedöms påverka barn.

Beroendevården fokuserar inte bara på personerna med en problematik med skadligt bruk och beroende, utan också på deras familjer. Anhöriga, inte minst barn, kan ha behov av hjälp och stöd. Stödet kan ges via föräldrarna eller direkt till barnet. Viktigt är att råd, stöd och behandling inte enbart fokuserar på personens skadliga bruk utan också beaktar hur det påverkat och påverkar relationer till familj och anhöriga, i synnerhet barn.

Barn som växer upp i familjer där det finns ett skadligt bruk och en beroendeproblematik löper högre risk att i framtiden utveckla olika former av problem. Det kan också innebära påtagliga risker och konsekvenser för barns och ungas hälsa och utveckling. I alla situationer där professionella möter personer med ett skadligt bruk och beroende som är föräldrar eller lever med barn, måste barns och ungas situation uppmärksammas och deras rättigheter, behov av hjälp och stöd tillgodoses.

Ekonomiska konsekvenser

Föreningen Hjälp Till Behövande beviljades föregående år 361 284 kronor för verksamheten Grottan, och i år föreslås föreningen beviljas 370 316 kronor. Ökningen av bidraget är en uppräkning av föregående års bidrag med 2,5 %. Utöver detta föreslås föreningen beviljas bidrag som belastar år 2027 och 2028.

Under 2025 beviljar nämnden cirka 18,9 mnkr till civila samhället genom olika bidrag. Socialnämndens preliminära budget för 2026 beräknas bli cirka 18,2 mnkr men är beroende av kommande beslut i socialnämnden rörande nämndens budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 1 september 2025.
- Bilaga 1, Ansökan om socialnämndens verksamhetsbidrag till föreningar 2026.

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör